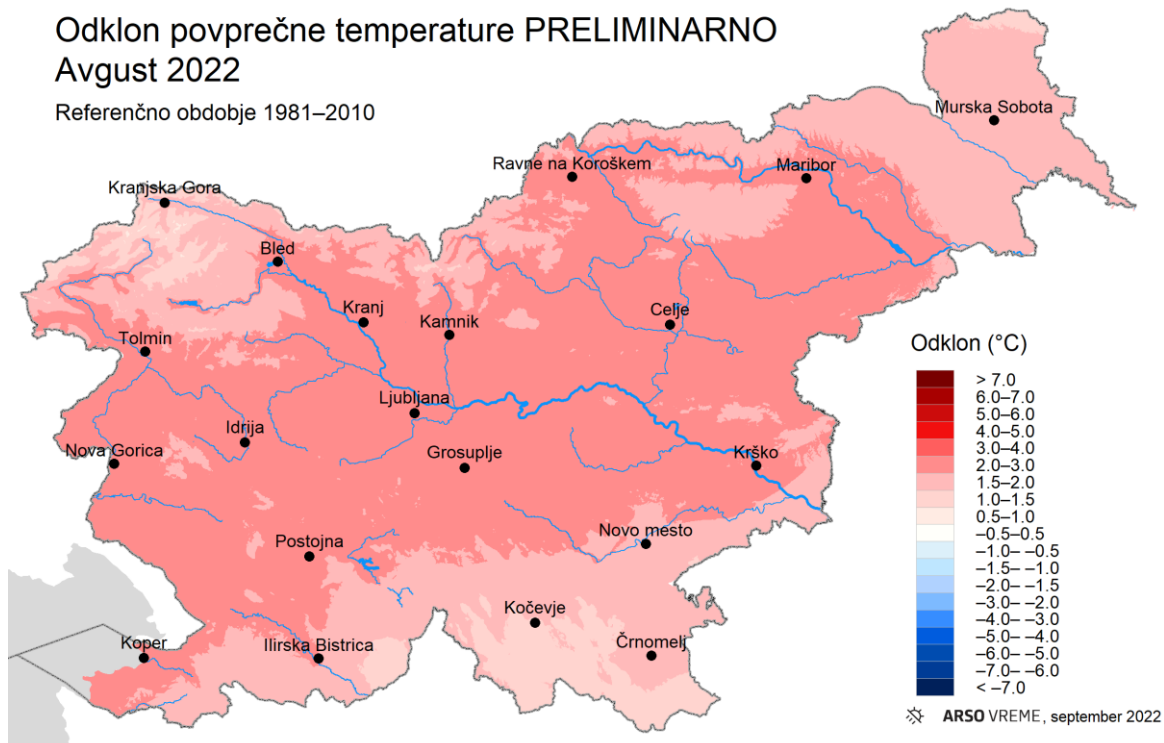

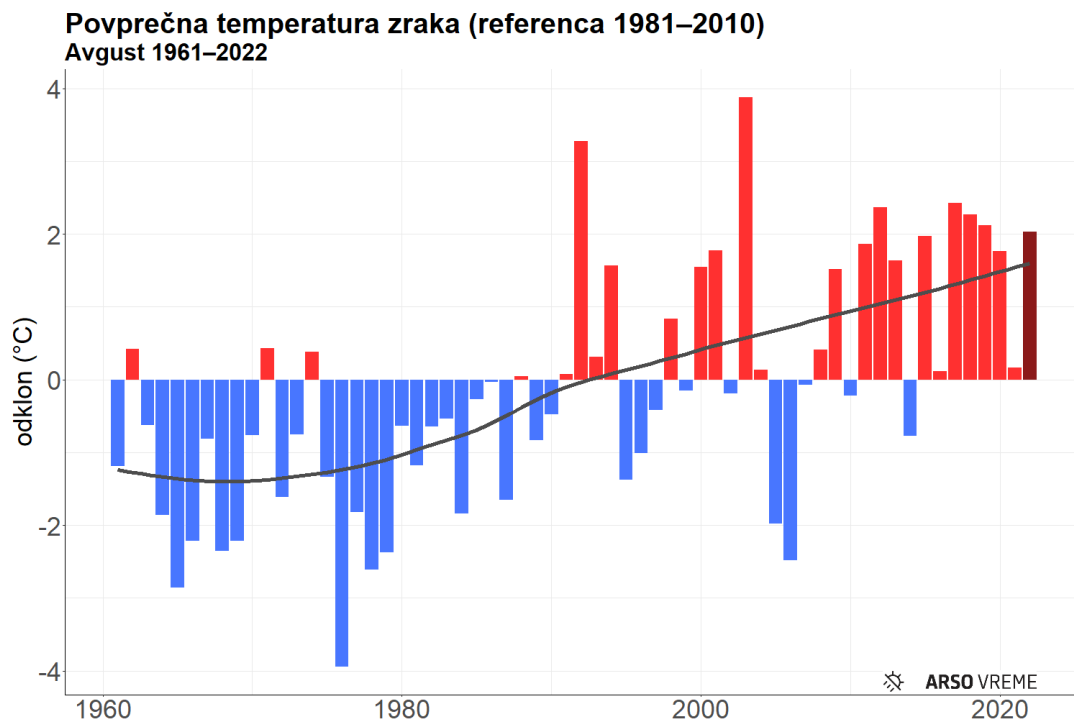
Podnebne značilnosti avgusta 2022

Po delnih in še ne povsem preverjenih podatkih je bila avgustovska povprečna temperatura zraka na ravni celotne Slovenije močno nad povprečjem dolgoletnega obdobja. Padavin je bilo na ravni Slovenije močno podpovprečno, število sončnih ur pa nekoliko podpovprečno.

Slika 1. Odklon povprečne temperature zraka avgusta 2022 od povprečja tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010

Odklon temperature zraka od povprečja obdobja 1981–2010 je na državni ravni znašal 2,0 °C, kar uvršča letošnji avgust med sedem najtoplejših od leta 1961. Še vedno je v tem obdobju najtoplejši avgust rekordno vročega poletja 2003, z odklonom 3,9 °C, odklon nad 3 °C pa ima še avgust 1992. Daleč najhladnejši je bil v tem obdobju avgust 1976 z odklonom –3,9 °C, ostali najhladnejši avgusti imajo negativni odklon pod 3 °C. Prostorsko gledano je imel letošnji avgust najvišji odklon temperature v pasu od Obale in zahodne Slovenije, prek osrednjega dela države do Slovenskih goric. Tam je temperaturni odklon znašal med 2 in 3 °C. Odklon je bil nižji v Alpah in jugovzhodni Sloveniji (med 1 in 2 °C) ter na Pohorju in v severovzhodni Sloveniji (med 1,5 in 2,0 °C). Glede na temperaturni razpon v obdobju 1981–2010 je bil avgust v pasu od Obale, prek osrednje Slovenije do Prekmurja zelo topel (med 9. decilom in 98. centilom), drugod pa topel (od 3. kvartila do 9. decila). Že prve dni avgusta smo imeli v marsikaterem kraju vročinski val, na Primorskem pa so se vročinski valovi pojavljali tudi v drugi polovici meseca. Avgusti se od sedemdesetih let prejšnjega stoletja v povprečju ogrevajo. Linearni trend ogrevanja znaša skoraj 0,6 °C/desetletje in je statistično značilen. Letošnji avgust je že osmi zapovrstjo s pozitivnim odklonom temperature. V tem tisočletju je bilo 16 avgustov s pozitivnim in samo šest z negativnim odklonom temperature od povprečja obdobja 1981–2010. V zadnjem letu dni so imeli samo trije meseci (oktober 2021 ter marec in april 2022) temperaturo pod povprečjem tridesetletnega obdobja 1981–2010.

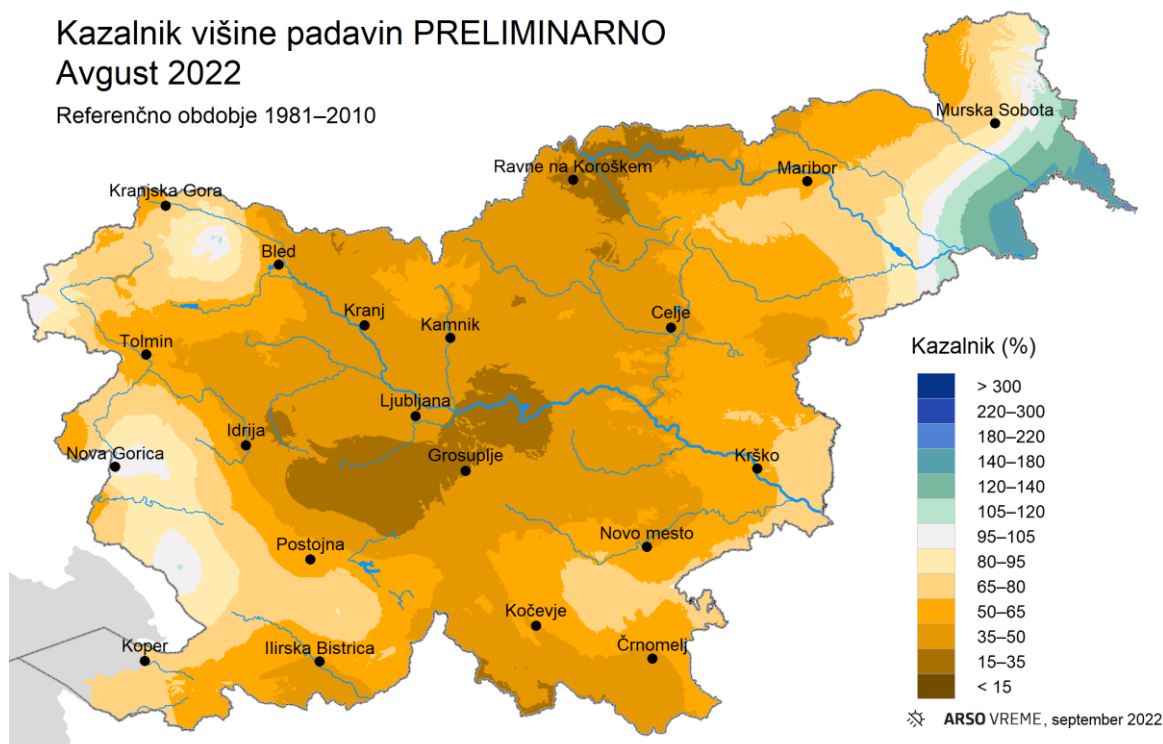

Slika 2. Odklon povprečne temperature zraka na državni ravni v avgustih 1961–2022 od povprečja tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Z rdečo so označeni nadpovprečno topli meseci, z modro hladnejši od povprečja. Letošnji avgust je označen s temnejšo barvo.

Avgust je bil na ravni celotne države namočen močno podpovprečno glede na primerjalno obdobje 1981–2010. V zadnjem letu dni je to že deseti mesec s podpovprečno količino padavin (rahlo nadpovprečno namočena sta bila le november 2021 in letošnji april). Na državni ravni je kazalnik višine padavin znašal okrog 58 %, kar uvršča avgust 2022 med enajst najbolj sušnih od leta 1961. Najmanj je bil v tem obdobju namočen avgust 2001 s kazalnikom 22 %, kazalnik pod 30 % pa sta imela še avgusta 2000 in 1962 (oba okrog 28 %). Najbolj namočen v tem obdobju je bil avgust 1969 s kazalnikom padavin 199 %. Prostorsko je bil letošnji avgust najmanj namočen v srednjem delu Slovenije, v pasu med Gorenjsko in Koroško na severu, prek osrednje Slovenije do Kočevskega. Tam je znašal kazalnik padavin med 35 in 50 %, na posameznih območjih osrednje in zahodne Slovenije ter Koroške tudi samo med 15 in 35 %. Vzhodno in zahodno od tega osrednjega pasu je bilo padavin več, večinoma med 50 in 80 %, razen v Prekmurju, kjer je bilo padavin na nekaterih območjih povprečno ali celo nadpovprečno. Nadpovprečno namočen »kljun« Slovenije je potrebno jemati z rezervo, ker je trenutno podatkov še premalo, so pa na samodejni postaji Jeruzalem izmerili 145 mm padavin, kar znaša okrog 146 % povprečne vrednosti. Na nekaterih postajah so sicer izmerili še večjo količino padavin, vendar relativno manj glede na povprečje. Glede na razpon višine padavin v obdobju 1981–2010 je bil avgust v omenjenem osrednjem pasu suh (med prvim decilom in prvim kvartilom), v posameznih točkah in severneje pa zelo suh (med drugim centilom in prvim decilom). Povprečna višina padavin na ravni države v avgustih je od šestdesetih let do začetka tega tisočletja ustaljena, nato pa počasi pada. Linearni trend v tem obdobju zaradi velike spremenljivosti avgustovske višine padavin (še) ni statistično značilen. V tem tisočletju je bilo na ravni države sedem avgustov s kazalnikom padavin nad in 15 pod povprečno vrednostjo obdobja 1981–2010.

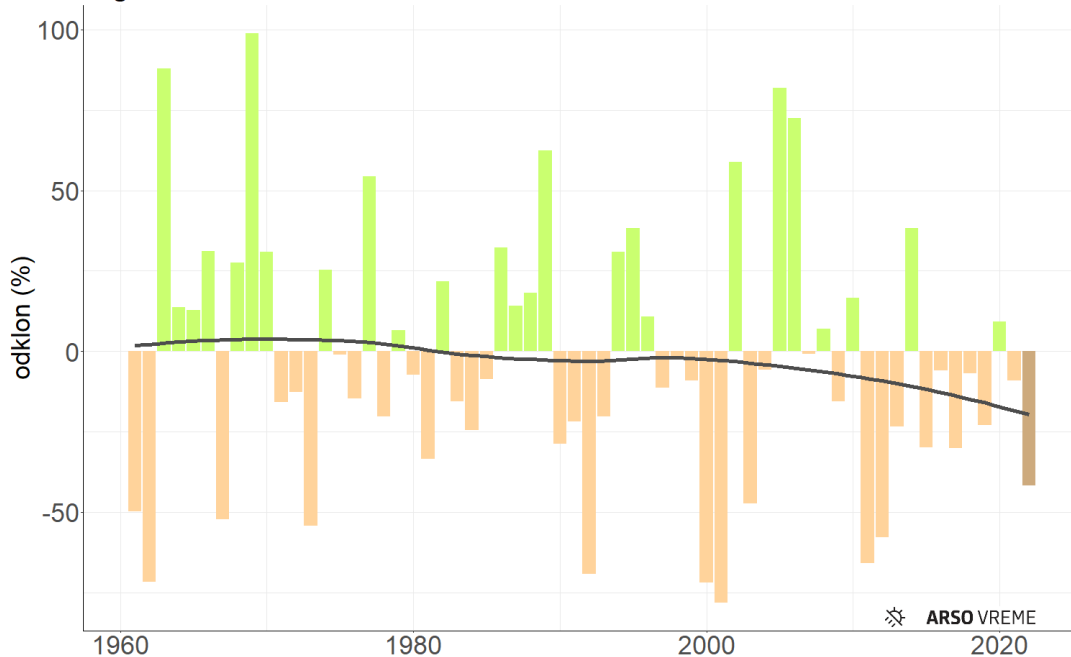
Kazalnik višine padavin PRELIMINARNO Avgust 2022

Referenčno obdobje 1981–2010

Slika 3. Kazalnik višine padavin avgusta 2022 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Upoštevano je sorazmerno majhno število merilnih postaj, saj za mnoge postaje zaradi kratkega niza meritev še nismo izračunali dolgoletnega povprečja ali podatki v času nastanka poročila še niso bili na voljo.

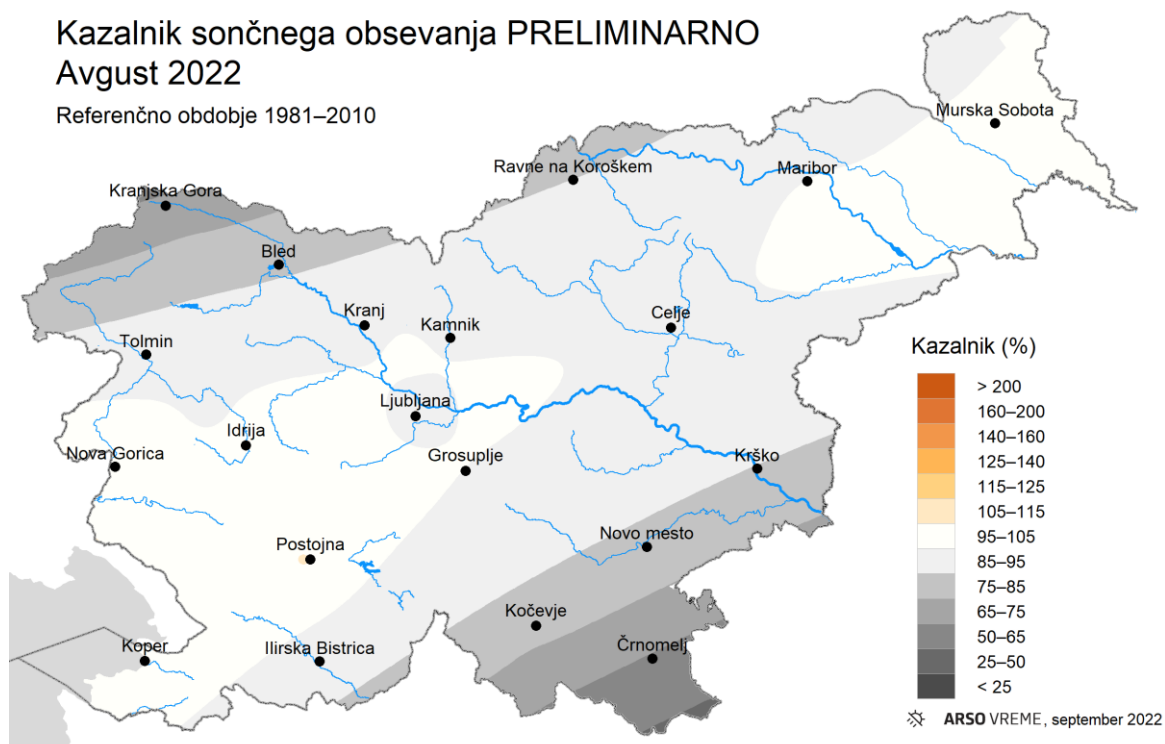
Višina padavin (referenca 1981–2010) Avgust 1961–2022

Slika 4. Relativni odklon višine padavin na državni ravni v avgustih 1961–2022 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Z zeleno so označeni nadpovprečno, z rjavo pa podpovprečno namočeni meseci. Letošnji avgust je označen s temnejšo barvo.

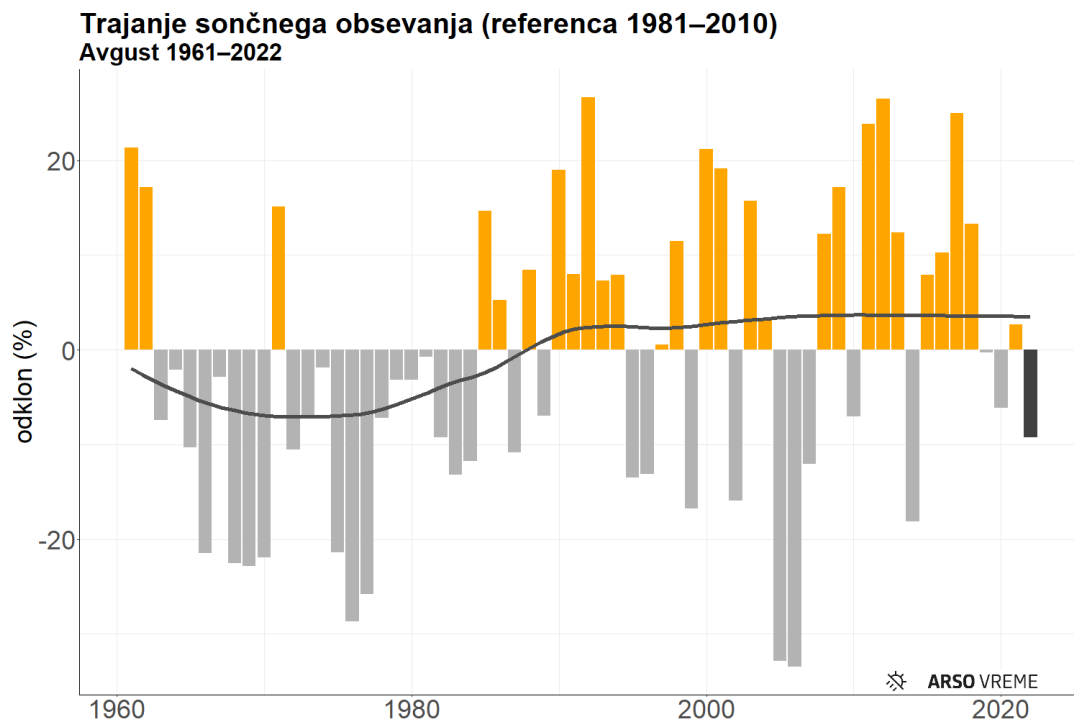
Kazalnik sončnega obsevanja PRELIMINARNO Avgust 2022

Referenčno obdobje 1981–2010

Slika 5. Kazalnik trajanja sončnega obsevanja avgusta 2022 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Zemljevid je shematičen, ker je narejen na osnovi majhnega števila podatkov. Posebej ob mejah države so napake lahko velike. Podatki niso preračunani na matematično obzorje.

Letošnji avgust je bil na državni ravni podpovprečno osončen. Kazalnik trajanja sončnega obsevanja glede na primerjalno obdobje 1981–2010 je znašal 91 %, kar uvršča letošnji avgust med 21 najmanj osončenih po letu 1961. V tem obdobju sta bila najbolj osončena avgusta 1992 in 2012 s kazalnikom 127 %, najmanj pa je bil osončen avgust 2006 s kazalnikom 67 %. Te številke so zaradi majhnega števila meritev precej nezanesljive. Navkljub sorazmerno nizkemu številu sončnih ur pa je bil avgust nadpovprečno topel. Vzrok za to je tudi v majhni količini padavin. Zaradi suhih tal je temperatura čez dan dosegala visoke vrednosti, kar je prispevalo k zelo visoki povprečni temperaturi zraka. Prostorsko gledano je bila relativna osončenost letošnjega avgusta največja v območjih na jugozahodu države, kjer je znašal kazalnik trajanja sončnega obsevanja nad 100 %, kazalnik je bil okrog povprečne vrednosti (med 95 in 100 %) v trikotnem pasu od jugozahoda do osrednje Slovenije in na severovzhodu, drugod pa je bil nižji od 95 %. Glede na razpon trajanja sončnega obsevanja v obdobju 1981–2010 je bil avgust normalno sončen (med prvim in tretjim kvartilom) v večjem delu države, ponekod na severozahodu in jugovzhodu pa nizko osončen (med prvim decilom in prvim kvartilom). Trajanje sončnega obsevanja v avgustu se je v povprečju po daljšanju od sedemdesetih do devetdesetih let prejšnjega stoletja ustalilo. V tem tisočletju je bilo 13 avgustov s pozitivnim in devet z negativnim odklonom osončenosti od dolgoletnega povprečja 1981–2010.

Slika 6. Relativni odklon trajanja sončnega obsevanja na državni ravni v avgustih 1961–2022 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Z oranžno so označeni nadpovprečno, s sivo pa podpovprečno osončeni meseci. Letošnji avgust je označen s temnejšo barvo.

Po mesečni statistiki temperature zraka in višine padavin je bil letošnji avgust na ravni države najbolj podoben avgustom 2015, 2012 in 2017. Avgust 2015 je bil glede na letošnjega nekoliko hladnejši in z več padavinami, ostala dva pa sta bila toplejša, prvi manj namočen, drugi bolj. Prostorsko pa so bile razlike večje. Vremenski potek se je med omenjenimi meseci seveda razlikoval. Zemljevide odklonov za izbrane spremenljivke najdete na povezavi

<https://meteo.arso.gov.si/met/sl/climate/current/archive/monthly-charts/>.